

## ความเป็นมาของการสร้างภาพความเป็นผู้หญิงในเพลงไทยสมัยนิยม

### พัฒนาการของเพลงไทยสมัยนิยม

ในยุคแรกเริ่มของเพลงไทยสมัยนิยมนั้น นักร้องนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความนิยมให้แก่เพลงหนึ่งเพลงใด ด้วยเสียงร้องอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ลีลาการขับร้องเพลงที่ถูกต้องตามหลักการดนตรี อันจะมีส่วนส่งเสริมให้เพลงนั้น ๆ มีความไพเราะยิ่งขึ้นไป และนำไปสู่ความนิยมในหมู่มหาชนได้ในที่สุด

นักร้องหญิงในยุคแรก ๆ นั้น ยังคงไว้ซึ่งลักษณะความเป็นไทยในบุคลิกและจังหวะลีลาการขับร้อง การขับร้องที่มีการเอื้อนเสียง การทอดเสียง การใช้ลูกคอ ตลอดจนลีลาของการผสมผสานรอยต่อระหว่างวรรคของคำร้องและการเชื่อมโยงทำนองที่เป็นแบบฉบับของเพลงพื้นบ้านและเพลงไทยของเก่า เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของไทยแท้ ซึ่งนักร้องที่ไม่ได้ฝึกมามากพอจะไม่สามารถผลิตเสียงอันเป็นรอยต่อระหว่างคำและระหว่างประโยคที่ราบรื่นและงดงามไพเราะได้

ด้วยการขับร้องสด และการบรรเลงสดตามโรงละครและโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะและการฝึกฝนเฉพาะตัวของนักร้องแต่ละคน ทำให้ในช่วงแรกของเพลงไทยสากลนั้น ยังได้รับการจัดวางให้อยู่ในประเภทของงานศิลปะแขนงหนึ่ง เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมและผู้ฟัง

กระทั่งต่อมา มีผู้นำเข้าแผ่นเสียงเพลงสากลจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2475 ทำให้รูปแบบการนำเสนอเพลงไทยเปลี่ยนไป โดยมีการจัดเพลงลงบนแผ่นเสียงเพื่อจำหน่าย

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จึงได้มีการบันทึกเพลงไทยสากลเป็นชุด ๆ ออกจำหน่ายภายใต้ชื่อของนักร้องหญิงแต่ละคน มีการแต่งทำนองและเนื้อเพลง เพื่อให้ นักร้องท่านั้นๆ ขับร้องโดยเฉพาะ โดยพอจะแบ่งช่วงเวลาออกเป็นแต่ละยุคได้ดังนี้

1. ยุคดนตรีสุนทราภรณ์ (พ.ศ. 2482 - 2499)
  2. ยุคเพลงลูกกรุง (พ.ศ. 2500 - 2520)
  3. ยุคเพลงสมัยนิยม (พ.ศ. 2527 - ปัจจุบัน)
1. ยุคดนตรีสุนทราภรณ์ (พ.ศ. 2482 - 2499)

ตั้งแต่ยุคที่กรมโฆษณาการ (ปัจจุบัน คือ กรมประชาสัมพันธ์) ได้ทำการบรรเลง และขับร้องเพลงไทยสากล เพื่อส่งกระจายเสียงทางวิทยุแล้ว เพลงไทยสากลที่ได้รับการประพันธ์ทำนองและบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีแบบตะวันตก ก็ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง จากวงสุนทราภรณ์ ที่ได้เริ่มก่อตั้งวง ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2482

เพลงที่คณะสุนทราภรณ์ได้ผลิตขึ้นตั้งแต่ต้นนั้น ถูกสังคมยุคนั้นตั้งให้เป็น เพลงไทยสมัยใหม่ เรียกชื่อว่า "เพลงไทยสากล" เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะเป็นเพลง ที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก มีจังหวะและทำนองอย่างฝรั่งสามารถจะนำไปใช้ในการละเล่น เช่น ลีลาศอย่างฝรั่ง ศัพท์เหล่านี้เกิดขึ้นโดยนักปฏิบัติหลังการ เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 (รศ. นพ. พูนพิศ อมาตยกุล 2532 : 36)

นอกจากนี้ ครูใหญ่ นภายน นักแต่งเพลงในอดีต ได้กล่าวไว้ว่า เพลงไทยสากลหมายความว่า "เราใช้เครื่องดนตรีเป็นสากลมาเล่นเพลงไทย เพราะฉะนั้นต้องนับเริ่มต้นจากสมเด็จพระนครสวรรค์ฯ เพราะท่านเอาเครื่อง แตรวงมาทำเป็นวงแล้วเรียบเรียงเสียงประสานขึ้นให้เล่นบรรเลงเพลงไทย...

เราไม่เรียกวงดนตรีเครื่องสายฝรั่งหลวงว่าเป็นดนตรีไทยสากล เพราะสมัยนั้นเครื่องสายฝรั่งหลวงเล่นเพลงซิมโฟนีเท่านั้นไม่เล่นเพลงไทย จึงไม่เรียกว่าไทยสากล พอถึง พ.ศ. 2473 เป็นยุคละครร้องก็ยังไม่เรียกเพลงไทยสากล พอถึง พ.ศ. 2476 เป็นยุคดนตรีสากลประกอบจริง ๆ ยุคภาพยนตร์เสียงศรีกรุงอันนี้เรียกดนตรีสากลแท้ ๆ เพราะว่าท่านเองแต่งเองเริ่มจาก ร.ท.มานิต เสนะวิณิน ท่านก็ทำเพลงอย่างกล้วยไม้ ลาที่กล้วยไม้ เอา introduction ของฝรั่งมาทำแล้ว เอาท่านเองเพลงไทยมาเข้าเป็นรุ่มบ้าเพลงแรกในประเทศไทย" (สุกัญญา ภัทรชัย 2536 : 19)

ในสมัยของวงดนตรีสุนทราภรณ์นั้น มักจะให้ความสำคัญในเรื่องความสามารถด้านการร้องเพลงของนักร้องเป็นพิเศษ "...แต่รวงของทหารก็ดี โรงเรียนพรานหลวง และวงเครื่องสายฝรั่งก็ดี ล้วนเป็นแหล่งผลิตนักดนตรีซึ่งเป็นผู้ชายทั้งหมด ส่วนนักร้องและนักดนตรีหญิงนั้นก็มักจะต้องมาจากสถาบันสตรี เช่น เคยเป็นนักร้องในวงดนตรีไทย ในรั้วในวังมาก่อนหรือมาจากโรงเรียนสตรีของฝรั่งที่สอนดนตรีฝรั่ง เช่น มล.พวงร้อย สนิทวงศ์ หรือไม่กี่ฝึกกันขึ้นมาใหม่" (รศ. นพ. พูนพิศ อมาตยกุล 2532 : 37)

ในช่วงยุคต้น ๆ นั้น นักร้องหญิงนับเป็นกำลังสำคัญที่มีบทบาททำให้เพลงจากคณะสุนทราภรณ์ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก นักร้องหญิงท่านแรก ๆ อาทิ เช่น มัทนา (จรี) โมรากุล เพลงที่ทำชื่อเสียง "อาลัยรัก" และ รุจี อุทัยกร เพลงที่ทำชื่อเสียง "รักอะไร"

นอกจากนี้ ยังมีนักร้องท่านอื่น ๆ อีก ได้แก่

ชวลี	ช่วงวิทย์	เพลงที่ทำชื่อเสียง	ธารน้ำรัก
สุภาณี	พุกสมบัติ	เพลงที่ทำชื่อเสียง	ผู้ชายหน้า
เพ็ญศรี	พุ่มชูศรี	เพลงที่ทำชื่อเสียง	หงส์เหิร

จันทนา	โอบายวาทย์	เพลงที่ทำชื่อเสียง	โคมสวรรค์
จุรี	โอศิริ	เพลงที่ทำชื่อเสียง	สิ้นแสงจันทร์
ศรีสุดา	รัชตะวรรณ	เพลงที่ทำชื่อเสียง	กามฤทธิ
วรรณช	อารีย์	เพลงที่ทำชื่อเสียง	บ้านนา
พลศรี	เจริญพงศ์	เพลงที่ทำชื่อเสียง	เจริญศรี
รวงทอง	ทองล้นทม	เพลงที่ทำชื่อเสียง	จำได้ไหม
อ้อย	อัจฉรา	เพลงที่ทำชื่อเสียง	สวัสดิ์บางกอก
มารีสา	อมาตยกุล	เพลงที่ทำชื่อเสียง	เดือนหงาย
บุษยา	รังสี	เพลงที่ทำชื่อเสียง	น้ำตาดาว
ช่อฉัตร	รัตนกมล (นิตยา)	เพลงที่ทำชื่อเสียง	คมปาก
ช่อชบา	ชลาชลนาวิน	เพลงที่ทำชื่อเสียง	สายรุ้งสลาย
โสม	อุษา	เพลงที่ทำชื่อเสียง	พยาบาลใจ
เพ็ญจันทร์	รักประยูร	เพลงที่ทำชื่อเสียง	คนเรารักกันยาก



รูปประกอบปีที่ 1

ภาพของนักร้องหญิงในคณะสุนทราภรณ์



- จุรี - พทยา บุญรัตนพันธ์ - จันทนา - รุจี - สุภาณี - มณฑนา

## รูปประกอบที่ 2

ภาพของนักร้องหญิงในคณะสุนทราภรณ์

ด้วยว่า ในสมัยก่อนนักร้องหญิงของวงสุนทราภรณ์นั้น ค่อนข้างเน้นเรื่องความรู้ในเรื่องโน้ตเพลงเป็นหลัก จึงทำให้นักร้องที่มีผลงานเพลงเป็นของตนเองแต่ละท่านนั้นมีความสามารถในการร้องเพลงได้ดี ทั้งยังผ่านการฝึกฝนเรื่องการร้องเพลงมาจากครูเอื้อ สุนทรสนาน ผู้เป็นหัวหน้าคณะสุนทราภรณ์อีกด้วย

โดยทั่วไปแล้วภาพความเป็นผู้หญิงของนักร้องในระยะแรกนี้ จะเน้นไปที่ลักษณะความเป็นผู้หญิงที่เป็นผู้หญิงที่เป็นเพศแม่และเป็นภรรยา ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายของรัฐบาล จอมพล ป.พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481 - 2487) หลังจากวงดนตรีกรมโฆษณาการระดมแต่งเพลงปลุกใจในช่วงสงครามอินโดจีน (พ.ศ. 2483) พักใหญ่เมื่อญี่ปุ่นเคลื่อนทัพเข้ามายึดครองประเทศไทย เพื่อใช้เป็นทางผ่านไปรบกับฝ่ายสัมพันธมิตร อันมีอังกฤษ อเมริกา เป็นผู้นำที่พม่าและอินเดีย นัยว่า เพื่อปกป้องมิให้หญิงไทยตกเป็นเมียทหารญี่ปุ่น วงดนตรีกรมโฆษณาการ จึงรับนโยบายด้านนี้มาแต่งเป็นเพลงยกย่องผู้หญิงไทย เพื่อให้รักในศักดิ์ศรี ตระหนักในคุณค่าของเพศแม่และความเป็นภรรยาที่ดี อาทิเช่น ดอกไม้ของชาติ, ชีวิตหญิง, แม่ศรีเรือน, ศาสนารัก ฯลฯ



รูปประกอบที่ 3-6

ตัวอย่างปกแผ่นเสียงในสมัยก่อน



ชวลีย์ - สุพาณิชย์



ศรีสุภา - วรณัฐ

## รูปประกอบที่ 7-9

ลักษณะภาพของนักร้องหญิงในสมัยก่อน

ในปี พ.ศ. 2498 กรมประชาสัมพันธ์ได้เปิดสถานีวิทยุโทรทัศน์แพร่ภาพขาวดำ ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหมขึ้น และวงดนตรีสุนทราภรณ์เป็นวงดนตรีวงแรกที่ได้ขึ้นบรรเลงในพิธีเปิดสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งนี้ ตั้งแต่นั้นมาก็ทำให้นักร้องของวงดนตรีได้รับความนิยมมาตลอด



รูปประกอบที่ 10



รูปประกอบที่ 11

ภาพของนักร้องหญิงขณะออกรายการโทรทัศน์ในขณะนั้น



## 2. ยุคเพลงลูกกรุง ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 - 2520

หลังจากที่วงดนตรีสุนทราภรณ์เริ่มเสื่อมความนิยมลงไป เนื่องจากมีดนตรีในแนวอื่นเข้ามาทดแทน เช่น เพลงลูกทุ่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2500 - 2510 และต่อมาประกอบกับ เอื้อ สุนทรสนาน ได้เกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. 2515 ทำให้เพลงแนวสุนทราภรณ์ ได้รับความนิยมน้อยลง แต่ก็มีเพลงในแนวลูกกรุงที่มีนักร้องหญิงขับร้อง ก็เริ่มได้รับความนิยมแทนที่ เช่น

ศรวณี	โพธิ์เทศ	เพลงที่ทำชื่อเสียง	เชอเท่านั้น
รุ่งฤดี	แพ่งผ่องใส	เพลงที่ทำชื่อเสียง	พิทยาลาก่อน
จันทร์รา	โลกะกะสิน	เพลงที่ทำชื่อเสียง	มารยาโศกาโศกีย์ (พ.ศ. 2514)
ดาวใจ	ไพจิตร	เพลงที่ทำชื่อเสียง	ยังจำได้ไหม (พ.ศ. 2515)



รูปประกอบที่ 12

ดาวใจ ไพจิตรขณะร้องเพลงในไนท์คลับ



รูปประกอบที่ 13

ตัวอย่างปกแผ่นเสียงของ ดาวใจ ไพจิตร

ในช่วงยุคลูกกรุงนี้ ภาพของนักร้องหญิงที่ปรากฏยังไม่แตกต่างกันจากเดิมมากนัก แต่ได้ปรับให้มีความทันสมัยมากขึ้นในด้านการแต่งตัว ซึ่งค่อนข้างเลียนแบบอย่างนักร้องตะวันตกที่เน้นความหรูหราของเครื่องแต่งกาย ประกอบกับนักร้องหญิงในยุคนั้น นอกจากจะร้องเพลงอัดแผ่นเสียงแล้วยังมีอาชีพเป็นนักร้องตามไนท์คลับและบาร์ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ การแต่งตัวจึงค่อนข้างสำคัญ

นักร้องที่มีชื่อเสียงในช่วงนี้อย่าง ดาวใจ ไพจิตร ได้กล่าวไว้ว่า "หนูเข้าร้องเพลงประจำในไนท์คลับแห่งแรก คือ สีดาไนท์คลับ ยุคที่คุณดำริห์ แหลมหลวงดำเนินกิจการ อยู่ตรงข้ามกับกรมประชาสัมพันธ์เอง ต่อมาอีกแห่งก็คือ กาแล็กซี่..." (ดาวใจ ไพจิตร, สัมภาษณ์ อ้างถึงในดาวใจ ในกระจก 2528 : 52)



รูปประกอบที่ 14



รูปประกอบที่ 15

ดาวใจ ไพจิตร ขณะรับรางวัล

### 3. ยุคเพลงไทยสมัยนิยม (พ.ศ. 2527 - ปัจจุบัน)

หลังจากยุคเพลงลูกกรุงเป็นต้นมา ในช่วงที่เริ่มธุรกิจเทปเพลงเป็นรูปแบบของคัทรสสมัยใหม่นั้น ยังมีได้มีผู้ผลิตสนใจในการผลิตเทปเพลงให้นักร้องหญิงเด็วนัก ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปที่วงดนตรีแบบสตริงคอมโบ้ เช่น วงแกรนด์เอ็กซ์ วงรอยัลสไปรท์ วงชาติรี หรือเพลงในแนวประสานเสียง เช่น วงฮอทเปปเปอร์ ซิงเกอร์ ที่นำเอาทำนองเพลงจีนที่เป็นที่นิยม ในขณะนั้นมาใส่เนื้อร้องเป็นภาษาไทย ซึ่งเทปเหล่านี้ได้รับความนิยมจากผู้ฟังในยุคนั้นมาก

นอกจากนั้น การนำเอาเพลงในยุคเก่า เช่น สุคนทรารมณ์และเพลงลูกทุ่งเก่ามาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ แล้วนำมาขับร้องในรูปแบบนักร้องเดี่ยว นักร้องคู่ และนักร้องกลุ่มนั้น ก็ได้รับความนิยมเช่นกัน

จนกระทั่งในปีพ.ศ. 2526 ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ได้รวมตัวกับกลุ่มเพื่อน เช่น เรวดี พุทธินันท์ บุชบา ดาวเรือง ได้ผลิตเทปเพลงนักร้องหญิงเดี่ยวชุดแรกขึ้น คือ ชุด "นิยายรักจากก้อนเมฆ" ขับร้องโดย แพทย์หญิง พันทิวา สินรัชตานันท์ จากเทปชุดนี้เองที่พอจะถือเป็นการเริ่มต้นของการผลิตเทปเพลงที่มีการวางความคิดรวบยอด (concept) มีการสร้างอัลบั้มอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ มีการโฆษณา การออกแบบปกเทป การทำมิวสิกวิดีโอ และการออกคอนเสิร์ต

"ชุดแรกของหมอพันทิวา "นิยายรักจากก้อนเมฆ" ผมเป็นคนพล็อต (plot) เรื่องทั้งหมด ผมเขียน concept ทุกเพลง ซึ่งผมก็เป็นคนตั้งให้ ให้คุณเล็กบุชบา ซึ่งยังไม่เคยเขียนเพลงเลยมาเขียนเนื้อ พี่เต๋อเป็นคนเขียนทำนองทั้งชุดเลยนะ เรียบอกคุณเล็กซึ่งยังไม่เคยเขียนเนื้อมาก่อนว่าเฮ้ยเล็กเขียนได้ ขนาดเรายังวาง concept ได้เลย เล็กบอกโอเค เขียนได้ก็เขียนได้ สำหรับพี่เต๋อ ผมบอกว่า concept ผมเป็นอย่างนี้ พี่เขียนทำนอง

มาแล้วกัน ผมเป็นคน brief จดกันเป็นเพลง ๆ แล้วไปแต่ง ทำนองไหน เล็กก็ใส่เนื้อเลย เสร็จแล้วหมอฟันทวารก็ร้อง...

ร้องเสร็จพวกบัตเตอร์ฟลาย จิระพรรณ อังศวานนท์ เขตอรุณ เลิศพิพัฒน์ พวกนี้ชมเราใหญ่เลยว่าย เยี่ยมมาก concept ดี เพลงดี ผม บอกตายแล้วเล็ก ให้อพวกนี้ชมเจ๋งแน่ แสดงว่าเราไม่ป๊อบ fail แน่ฮอน แต่ก็ขายใช้ได้สมัยก่อน สามสี่หมื่นม้วนก็เอาตัวรอดได้"

(ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม, สัมภาษณ์ อ้างถึงใน บุคคลวันนี้ 2539 : 36-37)

นอกจากจะมีการวาง Concept ในงานเพลงไทยสมัยนิยมแล้ว ยังเริ่มมีการศึกษาตลาด และความเป็นไปได้ของการจำหน่ายเทปให้กับผู้บริโภคตรงตามกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นในเทปชุดต่อมา "ฉันเป็นฉันเอง" ของ ฐิติมา สุตสุนทร ก็มีการดำเนินนโยบายดังกล่าวเช่นเดียวกัน

" ผมไปศึกษาเพลงจีน เราเอา concept ที่ใกล้เคียงกับเมืองไทยแล้ว บวกกับจินตนาการเข้าไป ทำให้เกิดความแปลก อย่างเพลงหนึ่งของแหวน ผมไปซื้อหนังสือ แล้วนึกอะไรบางอย่างได้ที่ร้านหนังสือ ตอนนั้นหนังสือ โรแมนติกก็อ่าน เพลง"เซ็ดแซนยาวไทสี่เทา" ตอนนั้นได้แรงกระตุ้นมาจาก หนังสือของสุวรรณี สุคนธา เรื่อง แก้อ้อขาวในห้องแดง เราเห็นว่ามันเท่ ดันเห็นว่า ทำไมไม่เอามาตั้งชื่อเพลง สมัยก่อนบริษัทเทปเขาไม่มีการตั้งทีมงาน ของเมโทร เขาก็ทำกันอยู่ไม่กี่คน เราเปิดบริษัทที่มีคนทำงานสามสิบกว่าคน ยังมีคนบอกว่า ยังงี้ไหวหรือ เราก็บอกว่าเราจะลุยไปเลย เราตั้งเป็น แผนก เป็นบริษัท ไม่ใช่ฟรีแลนซ์ เรื่องนี้เราเป็นคนริเริ่ม ตั้งทีมโปรดิวเซอร์ ทำงานกับเรา อย่างเป็นอาชีพ"

(ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม, สัมภาษณ์ อ้างถึงในบุคคลวันนี้ 2539 : 38)

นอกจากทางบริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จะวางแผนระบบการทำงานที่เรียกว่าเป็นมืออาชีพให้เข้ามาใช้กับธุรกิจเทปเพลงแล้ว ยังมีการจัดแบ่งแผนกการทำงานในแต่ละแผนกให้ชัดเจนและแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดตั้งฝ่ายผลิตและสร้างสรรค์นักร้อง ซึ่งนับเป็นหัวใจที่สำคัญของบริษัท และทำการว่าจ้างให้นักร้อง นักดนตรี และนักแต่งเพลง มีอาชีพประจำ เพื่อทำงานเฉพาะกับบริษัทต้นสังกัด

" เราบอกทุกคนที่มาทำงานแกรมมี่ว่า ผมจะทำให้งานเพลงเป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งทางด้านดนตรี ไม่ใช่งานอดิเรก คุณจะเป็นแบงก์เกอร์ หรือข้าราชการ จะทำเพลงแต่งเพลง คุณต้องลาออกจากงานแล้วมาอยู่กับผม มาทำ part time ผมไม่เอา เพราะผมเอาชีวิตทั้งชีวิต เอาเงินทั้งหมดของผมลง แล้วคุณมา part time ผมต้องมารับอารมณ์ศิลปินของคุณ ผมไม่เอา มีไหมใครจะเอาอย่างนี้ พี่เต๋อเป็นคนแรกที่เห็นด้วยกับเจตนารมณ์นี้ แกบอกแกเอาเลย เล่นกับเราเลย แล้วไปหาคนที่เป็นแบบนี้มา producer ที่อยู่กับเราต้องเป็น in house คืออยู่สังกัดนี้ อยู่บริษัทนี้ไม่ไปแต่งเพลงให้คนอื่น แต่คุณจะมีรายได้ในการแต่งเพลงและมีส่วนแบ่ง สมัยก่อนไม่มีส่วนแบ่ง แต่งเพลงละสามพัน ห้าพัน แล้วจบกัน แต่ของเรามีส่วนแบ่ง มีอะไรเป็นกิจจะลักษณะ..."

(ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม, สัมภาษณ์ อ้างถึงในบุคคลวันนี้ 2539 : 37)

และเมื่อมีบุคคลากรประจำบริษัทแล้ว ทางบริษัทจึงได้ริเริ่ม การสร้างสรรคงานเพลงให้มีรูปแบบที่ต่างออกไป เพื่อทำให้เกิดความแปลกใหม่ เช่น การประพันธ์เนื้อเพลง ให้มีความแตกต่างไปจากนักแต่งเพลงสมัยเก่า ซึ่งมักจะเน้นที่ถ้อยคำอันสละสลวยด้วยคำสัมผัสและสำนวนโวหารคล้ายกวี ทำให้เกิดข้อจำกัดใน

การประพันธ์ทำนองเพลงเพื่อให้เข้ากับเนื้อเพลงที่แต่งขึ้น และเกิดลักษณะที่เรียกว่า "ร้อยเนื้อ ทำนองเดียว" อย่างไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้เนื่องจากเสียงวรรณยุกต์ของคำในภาษาไทยนั้นมีความตายตัว ไม่สามารถปรับให้เข้ากับทำนองเพลงได้โดยง่าย

ดังนั้นการประพันธ์ในรูปแบบใหม่จึงเกิดขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดดังกล่าว โดยเนื้อเพลงในสมัยปัจจุบันจะไม่เน้นสัมผัสในมากนัก อาจจะมีสัมผัสนอกเป็นบางวรรคให้ยังคงความสละสลวยพอสมควร แต่จะเน้นที่เนื้อหาสาระและแก่นใจความของเพลงที่มีความหลากหลายมากขึ้น

" เราก็สนใจ แต่ว่าวิถีมันต่างกัน เราไม่อย่างได้ sound อย่างนั้น เราไม่อย่างได้ภาษาอย่างนั้น เรามองไปอีกอย่างเลย เพลงของเราออกมาวันแรกก็ต่างจากชาวบ้าน เป็น alternative ในสมัยนั้น เราต้องมีความแตกต่าง และเราก็มีพัฒนาการของเรา..."

ผมกล้าทำเลยว่า เนื้อหาเพลงเราค่อนข้างดีนะ เอาเพลงต่อเพลงมาดูเลย ให้กำลังใจ ให้ความคิด แต่พวกประโลมโลก ออกหัก ขวัญเสีย เสียใจ มันก็ต้องมีอยู่แล้ว เป็นความจริง เป็นสัจธรรมของวรรณกรรม ของกวีเขาก็มีอยู่ แต่ว่าไม่เคยเขียนบอกให้ใครฆ่าตัวตาย หรือหมดหวัง..."

(ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม, สัมภาษณ์ อ่างถึงในบุคคลวันนี้ 2539 : 40)

จากการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบของฝ่ายผลิตและสร้างสรรค์นักร้องดังกล่าวทำให้การมีอาชีพเป็นนักร้องมีลักษณะเปลี่ยนไป จากความไม่แน่นอนในการร้องเพลงตามสถานบันเทิงต่างๆ แต่ด้วยการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ทำให้อาชีพนักร้องมีความมั่นคงและมีรายได้ที่แน่นอนมากขึ้น ต่างจากในยุคก่อนๆ

" เรากล้าพูดว่า เราให้นักร้องเป็นอาชีพ นักร้องของเราไม่ต้องร้องเพลงกลางคืน ไม่ต้องประจำบาร์ ไนท์คลับ ร้องใส่ตลับอย่างเดียว เราต้องการคนที่ทุ่มเทกับการทำงาน เดียวนี้มีนักร้องหลายคน แต่ตอนนี้ก็น้อยลงแล้วนะ ที่มีบางคนมาเซ็นสัญญากับเรา แต่ก็ยังเดินแบบอยู่ เล่นละครอยู่ อย่างนี้เราไม่เอา..."

จากนั้นเมื่อยุคสมัยของเทคโนโลยีก้าวเข้ามาสื่อต่าง ๆ เริ่มมีความหลากหลายและทันสมัยมากขึ้น การผลิตงานเพลงชุดหนึ่ง ๆ จึงต้องผ่านขั้นตอนการสร้างศิลปินเพื่อให้งานเพลงชุดนั้นประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจ สามารถแข่งขันได้ในด้านธุรกิจการตลาด เรียกได้ว่า ระบบธุรกิจเพลงนั้น นักร้องหลายคนที่มีความเป็นมืออาชีพไม่ได้อาศัยความสามารถในการร้องเพลงเพียงประการเดียว จึงจะสามารถประสบความสำเร็จได้ หากแต่ต้องประกอบกับ "ภาพ" ของนักร้องที่ปรากฏออกไปตามสื่อต่าง ๆ ที่จะสามารถดึงดูดใจกลุ่มเป้าหมายได้มากน้อยแค่ไหน เพียงใด

"...ในเมืองไทย คนที่มาร้องเพลงไม่ได้เรียนมาสักคน ของเราจากศูนย์ เราสอนเลย เราสอนมา ฝึกมา แม้แต่การพูดก็ต้องสอน ทักษะก็ต้องเปลี่ยนเลย ให้เขาเห็นว่าอะไรคืออะไร..."

อย่างนี้มีเรื่อง ทำไมต้องพูดเสียงสูง ผมบอกเสียงธรรมดา ไม่ต้องสูงขนาดนี้ เสียงสูงฟังแล้วมันเหนื่อย ต้องกำกับ จะให้สัมภาษณ์ก็ต้องบอกว่าสัมภาษณ์ยังไง เพราะเขาเป็นตัวแทนของความคิดเห็นในสังคม เขาเป็น opinion leader ก็ควรจะอยู่ในอะไรที่ถูกต้องบ้าง แต่ส่วนตัวเขาจะไปทำอะไร เราช่วยไม่ได้ เราไม่ใช่พ่อแม่ แต่เมื่อไรที่ชั้นเวที คุณต้องพูดให้ถูก... ครั้งหนึ่งเขาต้องมีอยู่ เขาต้องมีธรรมชาติของเขาอยู่ แต่จะมีเต็มขนาดไหน ถ้ามีเยอะก็สำเร็จง่าย ถ้ามีมาน้อยก็ต้องฝึกฝนมาก แต่อะไรทั้งหมดก็คือต้องนิสัยดี"

(ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม, สัมภาษณ์ อ้างถึงใน บุคคลวันนี้ 2539 : 38)



จาก พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา ภาพความเป็นผู้หญิงที่สื่อมวลชนนำเสนอ นั้นมักจะเป็นรูปแบบที่ให้ความรู้สึกว่ามีคามทันสมัย ทั้งหน้าตา บุคลิกและการแสดงออก ไม่เฉพาะแต่บุคลิกภายนอกเท่านั้น ลักษณะเนื้อหาของเพลง concept ของอัลบั้มต่าง ๆ ยังได้รับการปรุงแต่งให้คนฟังรู้สึกถึงความแปลกใหม่ ในมุมมองด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความรัก เป็นต้น

### การวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลง

เมื่อวิเคราะห์จากลักษณะต่างๆ ของยุคเพลงไทยทั้ง 3 ยุค จะเห็นได้ถึงพัฒนาการของนักร้องหญิงซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุคสมัย ผู้วิจัยจึงขอสรุปผลการวิเคราะห์ที่แสดงลักษณะต่างๆ ไว้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงจาก "ความเป็นธรรมชาติ" ไปสู่ "การวางแผนอย่างเป็นระบบ" มีการเปลี่ยนแปลงทั้ง "ภาพ" ของนักร้องหญิงและ "ตัวจริง" ของผู้หญิง จะเห็นได้ว่าในสมัยก่อน พ.ศ. 2527 นั้น นักร้องยังมีลักษณะภาพที่มีความเป็นธรรมชาติอยู่ ซึ่งจะมีลักษณะของผู้หญิงในสมัยนั้นที่ให้คุณค่ากับความเป็นกุลสตรีไทยค่อนข้างมาก เช่น นักร้องหญิงในคณะสุนทราภรณ์ โดยที่ผู้ฟังจะให้ความสำคัญกับ "เสียงร้อง" มากกว่า "ภาพ" ที่ปรากฏ และผู้ผลิตผลงานเพลงเองนั้นก็มีความเป็นนักดนตรีสูง กล่าวคือจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการดนตรี ได้รับการฝึกฝนหลักการดนตรีมาจากโรงเรียนการดนตรีตามแหล่งต่างๆ เพื่อที่จะได้ผลิตผลงานเพลงอย่างผู้มีใจรัก และรู้จักการดนตรีเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลจากความเป็นไทยเดิม ทั้งในรูปลักษณ์ของ บทเพลง การประพันธ์ทำนอง และเนื้อร้อง รวมไปถึงความเป็นไทยในบุคลิกของนักร้องโดย "ไม่มีการสร้างท่าประกอบอารมณ์ในขณะที่ร้องเพลง นักร้องจะใช้เสียงในการสื่อความหมายกับคนฟังมากกว่าท่าทางซึ่งปัจจุบันนิยมทำตามแบบฝรั่ง" (รศ. นพ. พูนพิศ อมาตยกุล 2532 : 38)

ผลงานเพลงในยุคก่อน จึงได้รับคำนิยามว่า เป็นผลงานเพลงในเชิงศิลปะ เพื่อศิลปะ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิตงานเพลงล้วนแต่เป็นนักดนตรีที่มีความเป็นศิลปินสูงผลงานที่ถ่ายทอดออกมาจึงไว้รูปแบบในการประมาณการด้านธุรกิจที่เป็นเชิงพาณิชย์ศิลป์ ไม่มีการสร้างศิลปิน เพื่อให้ภาพของศิลปินเป็นที่ดึงดูดมากกว่าตัวบทเพลงและความสามารถในการร้องเพลงของศิลปินคนนั้น ๆ

ถึงแม้จะมีความทันสมัยของเทคโนโลยี เช่น การแพร่ภาพทางโทรทัศน์ เข้ามาทำให้เห็นภาพของนักร้องแพร่หลายมากขึ้น หรือ การขับร้องเพลงตามไนท์คลับ ตอนกลางคืน ก็มีส่วนช่วยให้นักร้องเป็นที่รู้จักมากขึ้น แต่ผู้ผลิตผลงานเพลงก็ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างภาพหรือการปรุงแต่งมากเท่ากับในยุคเพลงไทยสมัยนิยมปัจจุบัน ซึ่งในจุดนี้ผู้วิจัยเห็นว่า อาจจะเป็นเพราะ ในขณะนั้นการผลิตเพลงไทยสากลยังไม่เข้าสู่ระบบธุรกิจอย่างจริงจัง ประกอบกับคำนิยามของคนทั่วไปต่ออาชีพนักร้องในขณะนั้น ถูkmองว่า ไม่มั่นคงแน่นอน และ ไม่มีระดับสถานะทางสังคม จึงทำให้มีกลุ่มคนจำนวนน้อยที่เข้ามาทำอาชีพทางด้านนี้ ค่อนข้างอยู่ในวงที่จำกัด

โดยบุคคลส่วนใหญ่ที่เข้ามาประกอบอาชีพทางด้านนี้ จะเป็นผู้ที่มีใจรักทางศิลปะการดนตรีและมองว่างานร้องเพลงนั้น ต้องอาศัยความรู้ความสามารถทางดนตรี ในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงเพื่อให้เกิดสุนทรียะ (aesthetics) ในทางฟังมากที่สุด ผู้ผลิตผลงานเพลงจึงให้ความสำคัญ ที่การประพันธ์ทำนองเพลง เนื้อเพลง และ เสียงของนักร้องมากกว่า เพราะฉะนั้นภาพความเป็นผู้หญิงที่สะท้อนออกมาในยุคแรก ๆ นั้น จึงเป็นภาพที่ปราศจากขั้นตอนการปรุงแต่งอย่างเป็นระบบในเชิงธุรกิจหากแต่เป็นภาพ ที่ยังคงลักษณะของความเป็นหญิงไทยเดิมอยู่ ทั้งท่าทาง กิริยาภายนอก ตลอดจนเนื้อหาของเพลง และลีลาการแสดงบนเวทีขับร้อง แต่เมื่อมี "การวางแผนอย่างเป็นระบบ" ประกอบกับลักษณะตัวจริงของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ทำให้ ภาพลักษณะความเป็นผู้หญิงนั้น มีการเปลี่ยนไปจาก ธรรมเนียมชาติดั้งเดิมของผู้หญิงที่ต้องสวย เรียบร้อย และอ่อนหวาน เป็นภาพที่มีการวางแผน

ได้รับการปรุ่ดแต่งให้มีลักษณะรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น โดยเป็นไปตามการ  
ดำเนินงานตามกระบวนการของแต่ละบริษัท

และต่อมาเมื่อธุรกิจเพลงไทยสมัยนิยมเริ่มพัฒนา เข้าสู่ความเป็นระบบ  
องค์กรธุรกิจ มีนักการสื่อสารมวลชนหันมาทำธุรกิจเทปเพลงของตนเอง เช่น  
ไพบุลย์ ดำรงชัยธรรม แห่งบริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์จำกัดและบริษัทในเครือ  
สมพงษ์ วิศิษฐ์วานิชย์ แห่งบริษัทคีตา เร็คคอร์ดส์จำกัด รวมไปถึงมีบริษัทที่เป็นสาขา  
จากบริษัทต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินธุรกิจแขนงนี้ในเมืองไทย เช่น บริษัท โซนี่  
มิวสิค (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท โพลีแกรม (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัท  
วอร์เนอร์ มิวสิค (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น

และด้วยระบบการสื่อสารมวลชนที่อ้างอิงกลยุทธ์ด้านการตลาด ประกอบ  
กับกระแสอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้ "เพลง" นั้นถูกจัดอยู่ลักษณะของสื่อ  
สารมวลชนประเภทหนึ่ง สามารถจัดเป็นกระบวนการทางการค้า ทำให้เกิดผล  
ประโยชน์ในทางธุรกิจได้ ดังนั้นเพื่อการได้มาซึ่งส่วนแบ่งทางการตลาด ทางบริษัท  
ผู้ผลิตต่างๆจึงต้องดำเนินการ ด้วยขั้นตอนการผลิตและสร้างสรรค์นักร้องที่ต้องทำกัน  
อย่างเป็นกระบวนการ มีการศึกษาวิจัยเชิงตลาด การเล็งกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย  
และสร้างภาพให้นักร้องเป็นที่ดึงดูดความสนใจให้มากที่สุด

2. การให้ความสำคัญระหว่าง "ภาพ" และ "เสียง" อาจจะสามารถกล่าวได้ว่า  
ด้วยขั้นตอนของกระบวนการสร้างสรรค์นักร้องดังกล่าว และกลไกต่างๆที่ดำเนินไป  
อย่างมีเป้าหมาย มีการวางแผนล่วงหน้า ทำให้ "ภาพ" ของนักร้องในปัจจุบันที่  
ได้รับการคัดเลือกและสร้างสรรค์จากผู้ผลิตผลงานเพลง จึงมีความสำคัญเท่าเทียม  
หรืออาจจะมากกว่า "เสียงร้อง" อันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่นักร้องควรมี

ทั้งนี้ นอกจากระบบเทคโนโลยีต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ที่เข้ามามีบทบาทแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าขั้นตอนการผลิต เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การโปรโมชัน ที่ล้วนแล้วแต่อาศัย "ภาพ" ของนักร้องเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการปรากฏตัวตามสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร คอนเสิร์ต หรือ มิวสิควิดีโอ ได้ทำให้ความสำคัญของ "ภาพ" จึงมีมากขึ้น และ "ภาพ" ตามสื่อต่างๆ นั้น จึงมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยส่วนหนึ่งมักจะเป็นไปตามกาลเวลา และยุคสมัย

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ผู้บริโภคซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นก็ยังมีส่วนกำหนดให้ "ภาพ" เกิดความสำคัญขึ้น ในจุดนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ลักษณะที่ดึงดูดใจที่สุดก็คือ ภาพลักษณะภายนอก เช่น หน้าตาสวยหรือหล่อ บุคลิกโดดเด่น ท่าทางการแสดงออก และการแต่งตัวที่แปลก เก๋ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะภายนอกต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นสิ่งที่มีความเป็น "รูปธรรม" (concrete) สามารถแลเห็น จับต้องได้ และง่ายต่อการกระทบความรู้สึก เหมาะกับกลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่ซึ่งเป็นวัยรุ่นที่ชอบความฉาบฉวย และ แปลกใหม่

ดังนั้น ในสมัยปัจจุบัน บุคคลที่ต้องการจะเป็นนักร้อง หากมีคุณสมบัติภายนอกที่สามารถดึงดูดใจกลุ่มเป้าหมายได้ เช่น มีหน้าตาดี บุคลิกโดดเด่น เคยเป็นนักแสดงละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือเป็นที่รู้จักมาก่อน มักจะได้รับการพิจารณาก่อนบุคคลที่มีความสามารถทางการร้องเพลงโดยเฉพาะ แต่ยังไม่เคยมีผลงานเป็นที่รู้จักทั่วไป เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นจะมีลักษณะของ ความเป็นภาพในใจของคนทั่วไปอยู่แล้ว ทำให้ง่ายต่อการทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งในจุดนี้จะแตกต่างจากสมัยก่อนซึ่งเสียงร้อง และความรู้ในเรื่องดนตรี หรือ การมีพื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรีมาก่อนจะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพิจารณาให้เป็นนักร้อง เพื่อบันทึกแผ่นเสียงเป็นของตนเอง

3. การก่อให้เกิดผลกระทบของการสร้างภาพ เนื่องจากการให้ความสำคัญสำคัญของ "ภาพ" ที่มีความสำคัญมากในยุคปัจจุบัน ทำให้ความสำคัญของกระบวนการสร้างภาพนั้นมีความสำคัญมากขึ้นตามไปด้วย การสร้างภาพของนักร้องหญิงที่แปลกใหม่ สามารถดึงดูดความสนใจผู้บริโภคโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ส่งผลให้มีการจำหน่ายเทปได้สูง วงการเพลงสมัยนิยมจึงมีการแข่งขันกันด้วย "ภาพ" และ "รูปแบบ" ของนักร้องหญิง เพื่อให้เกิดส่วนแบ่งทางการตลาดมากที่สุด จนบางครั้งความสำคัญในด้าน "ตัวเพลง" เช่น การประพันธ์ทำนองและเนื้อร้องนั้นลดน้อยลงด้วยแนวทางการผลิตผลงานเพลงที่เปลี่ยนไปดังกล่าว จึงมีผู้กล่าวว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ยุคเพลงไทยสมัยนิยม เป็นยุคของอุตสาหกรรมการผลิตเทปเพลงเพียงเพื่อมุ่งหวังผลกำไรการค้า มิได้เป็นการสร้างสรรค์ให้เพลงเกิดสุนทรียะ

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงในการนำเอาความเป็นธุรกิจพาณิชย์เข้ามาผนวกเข้ากับด้านเสียงเพลง แม้จะก่อให้เกิดคำวิพากษ์วิจารณ์จากหลายฝ่าย ในแง่มุมมองที่ว่า เป็นตัวการทำลายงานศิลปะโดยไม่รับใช้สังคมอย่างที่ศิลปะควรจะเป็น เนื่องจากเป็นการผลิตงานเพลงเพื่อเอาใจตลาดในเชิงธุรกิจที่มุ่งแสวงหาผลกำไร โดยมีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ทำให้ผลงานด้านเสียงเพลงนั้นออกมาในระบบอุตสาหกรรม ขาดวิญญาณความเป็นศิลปะ

แต่หากจะมองในอีกแง่หนึ่ง อาจนับได้ว่าเป็นการก้าวไปอีกขั้นหนึ่งของวงการเพลงไทยสมัยนิยม โดยประการแรก สืบเนื่องมาจากการประสบความสำเร็จของวงการเพลงปัจจุบัน ถือว่าเป็นการกลับมาสร้างกระแสความนิยมให้กับเพลงไทย และทำให้เพลงไทยได้รับความนิยมแทนกระแสของเพลงต่างชาติได้เป็นผลสำเร็จ

ประการที่สอง ทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างบริษัทเทปเพลง มีค่ายเพลงต่างๆ เปิดกิจการธุรกิจด้านเสียงเพลงมากมาย ดังนั้นวงการเพลงจึงมีความหลากหลายให้ผู้บริโภคได้เลือกตามรสนิยมของแต่ละบุคคล

ประการที่สาม ในกระบวนการผลิตและสร้างสรรค์นักร้อง มีขั้นตอนการสร้างภาพให้กับนักร้องโดยเฉพาะ ทำให้เกิด "ภาพ" ที่มีความแปลกใหม่ออกไป เพื่อสร้างจุดขายและเรียกร้องความสนใจจากผู้บริโภค

ตัวอย่างเช่น นักร้องหญิงปัจจุบันที่ไม่จำกัดอยู่เพียงรูปแบบของ"นักร้อง" ที่ใช้เฉพาะเสียงร้องเพื่อดึงดูดผู้ฟังแต่เพียงอย่างเดียว ยังมีการแสดงความสามารถอื่นๆ เช่น การเล่นดนตรี เช่นเดียวกับ"ภาพ"ที่ปรากฏตามสื่อ ก็ยังแสดงความสามารถในรูปแบบของความเป็นผู้หญิง อย่างที่เห็นในรูปแบบของนักร้องหญิงสมัยก่อน

และด้วยเวลาที่เปลี่ยนไป ประกอบกับโลกเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันและมีลักษณะเป็นสังคมที่มีความเคลื่อนไหวจับใจ (dynamic) ดังนั้นเมื่อเรามองผ่านตัวนักร้องหญิงผู้นำเสนอบทเพลง จะเห็นได้ว่า สื่อเสียงเพลงได้นำเสนอลักษณะความเป็นผู้หญิงที่เปลี่ยนไป จากการที่รูปแบบของผู้หญิงได้จำกัดอยู่ในลักษณะที่ตายตัว และเป็นแบบฉบับ (stereotype) ได้รับการจัดสถานะให้มีรูปแบบของผู้หญิงที่ยังคงเป็นผู้หญิง กล่าวคือ มีความสวย อ่อนหวาน และ เรียบร้อย อย่างที่ปรากฏในผลงานเพลงสมัยก่อนนั้น ค่อยเริ่มการปรับเปลี่ยนสถานะมาเป็นรูปแบบที่หลากหลาย ด้วยความทันสมัยทั้งด้วยการแต่งกาย และด้วยการแสดงออกบนเวที โดยเปิดลักษณะของแนวเพลงใหม่ๆ และมีความหลากหลายอย่างเช่น ผลงานชุดแรกของ วิดีมา สุดสุนทร ในเทปชุด "ฉันเป็นฉันเอง" ที่เริ่มเปิดตัวด้วยเพลง ป็อปร็อค ซึ่งเป็นเพลงจังหวะค่อนข้างเร็ว ให้ภาพลักษณะของผู้หญิงในอีกรูปแบบหนึ่งที่ต่างไปจากนักร้องหญิงในยุคก่อน อย่างเช่น มณฑนา โมรากุล เพ็ญศรี พุ่มชูศรี จากวงสุนทราภรณ์ หรือ ดาวใจ ไพจิตร ในยุคเพลงลูกกรุง

โดยลักษณะของผู้หญิงจะเปลี่ยนไป เช่น เริ่มมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น คล่องแคล่ว มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งในลักษณะนี้จะสอดคล้องกับแนวคิดของ Mattelart (1985) ที่ว่าลักษณะของผู้หญิงนั้นจะปรับเปลี่ยนไป ซึ่งจะมีลักษณะที่

เปิดกว้างมากขึ้น ไม่จำกัดตัวเองให้อยู่ในรูปแบบเก่าเช่นเดิม โดยทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงรายละเอียดลักษณะภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏ ดังจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดในบทต่อไป

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปัญจมา รักแตงาม (2538) และงานวิจัยของ ชันญี กาญจนอุไร (2538) ที่ทำการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงในสื่อโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ต่างก็พบว่าภาพลักษณ์ของผู้หญิงนั้นมิได้ถูกจำกัดอยู่ในลักษณะเดิม หากแต่มีการปรับเปลี่ยนให้เกิดภาพของผู้หญิงแบบผสมโดยเปิดขอบเขตปริมาตรของผู้หญิงให้กว้างขวางมากขึ้น เช่น แสดงความเป็นผู้นำทางสังคม หรือ การเมือง เป็นต้น

เมื่อสื่อมีสัมพันธภาพกับสังคมแบบ 2 ทาง กล่าวคือ สื่อนั้นคือกระจกเงาที่สะท้อนความเป็นจริงที่มีอยู่ในสังคม และอีกด้านหนึ่งนั้น สื่อเองก็สามารถสร้างภาพความเป็นจริงขึ้นมาใหม่ได้ ดังนั้น ลักษณะภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นให้ปรากฏอยู่ในสื่อเสียงเพลงก็จะมีทั้งส่วนที่แสดงความเป็นจริงในสังคม และส่วนที่เป็นการสร้างลักษณะภาพความเป็นผู้หญิงขึ้นมาใหม่ โดยจะมีลักษณะผู้หญิงที่มีความเป็นอุดมคติ (ideal type)

ดังนั้น ในบทต่อไปผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงการสร้างภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ ว่าลักษณะความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่นั้น มีลักษณะโดยรวมเป็นอย่างไร มีความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ในด้านต่างๆเช่นไร ตลอดจนต้องผ่านกระบวนการสร้างภาพที่มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง รวมทั้งผู้วิจัยจะพยายามตอบคำถามที่ว่าทั้งหมดนั้นเป็นการสะท้อนความเป็นจริง หรือ เป็นเพียงภาพสมมติที่สร้างขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการผลิตในธุรกิจผลงานเพลง